

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Elogia Societatis Iesv Sive Propvgnacvlvm: Pontificum,
Conciliorum, Cardinalium, Antistitum, nec non
Imperatorum, Regum, Principum & aliorum Virtute,
Religione, omniq[ue] Literatura illustrium (etiam ...**

Gomez, Cristobal

Antverpiæ, 1681

Franciscani.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38486

datione, priuatim, ac publice loqui, cum eisque peramanter agere, & mutuæ hospitalitatis, ceterisque omnibus charitatis officijs, certare studeant, eo cultu, ac veneratione, quæ & minimam hanc nostram Societatem decet, & religiosissimæ familiæ, natu ac dignitate maiori, maximè debetur.

A FRANCISCANIS.

Societas à Capit. Gener. Vallisolei. Commendata.

54. **A** CAPITULO GENERALI Vallisoleiano celebrato anno 1565. quod postquam Seraphici sui Ordinis Religiosi præcepisset aliorum Ordinum Religiosos bene tractare, addidit, Præcipuè Patres Societatis IESV, quos debent amare, honorare, & cum charitate recipere ad suorum festorum celebrationem, &c. Ita in sermone de stigmatibus S. Francisci per P. Ioannem de Armenta Hispani typis edito ann. 1618. fol. mibi 3. col. 1. In quibus verbis venerabiles illi Patres in grauissimo illo Capitulo congregati, Specialem suum amorem & estimationem erga Societatem & suos satis demonstrarunt.

Et à Commissario Prouincia Belgicæ in erectione Collegij Namurcensis.

55. **A** COMISSARIO GENERALI Prouincia Belgicæ: cum sermo varius de erigendo Namurcensi Collegio crebresceret, periculum multis amicis subesse videbatur, ne Religiosi Patres Instituti S. Francisci de Observantia, quorum præcipua Namurci auctoritas, et negotio remoras adferrent. Commissarius ergo P. Guardiani rogatu, Cavit in virtute sanctæ Obedientiæ, & sub pœna carceris, ne suorum quisquam factò, verboque ostenderet, aduentum Societatis in eam urbem sibi gratum non esse. Passus est etiam nostris dictus Guardianus ingenuè, Nostrorum commendatione longe auctiores accessisse eleemosinas Monasterio, etsi alendo militi Ciuitas nunquam magis exhausta fuisse videretur. Hæc in *Annal. Soc. ann. 1600. fol. 516.*

56. **AB** EMANVELE RODERICO Insigni Lusitano & Scriptore eruditissimo, Seraphici Firmamenti stella fulgentissima: qui

Tom. I.

Tom. 1. *Quest. Regul. quest. 2. art. 9. sic nostri Ordinis originem describit.* Omnipotens (inquit) sermo Dei à regalibus sedibus veniens istam suam charissimam sponfam vilitans, suscitavit à cælis Ignatium Loyolam Hispanum Cantabrensem genere illustrem, sed virtutibus, & literis illustriorem, cum sanctissimis socijs Petro Fabro, Francisco Xaverio, Iacobo Lainez, &c. Qui acerrimus Dux cum suis Sodalibus zelo omnes ferventissimo æstuentes contra Lutherum, omnesque eius sequaces castra posuerunt, pœnitentiam prædicantes, dicentes Regnum Dei non esse potum, & escam, sicut impij Lutherani existimabant, sed iustitiam, & pacem, & gaudium in Spiritu Sancto, &c. A quo strenuo duce habuit originem Ordo Societatis IESV tanquam à suo Capite, & fundatore, vt testatur Gregor. XIII. in sua Constitutione incipiente, Ascendente Domino. Qui iunctis illis secum strenuissimis Christi IESV commilitonibus Italiam venit, vbi sanctissima opera per ipsos in augmentum sanctissimæ fidei, animarumque salutem Deus in dies operando, constituerunt Congregationem istam non Ignatij, sed Societatem Iesu Christi appellari, adeo vt inde IESVITÆ veniant appellati. *Hæc ille.*

57. A LVDOVICO MIRANDA *Scriptore etiam doctissimo, qui Tom. 1. Director. Prælator. Regul. quest. 4. art. 12. non minus aut benevole, aut copiosè Societatis ortum, & encomia recenset.* Inter Religiones (inquit) celebres, & illustres, quæ summo Dei beneficio in Ecclesia vigent, quæ & brevi temporis spatio magna susceperunt incrementa, nō mediocrem tenet locum Religio Societatis IESV. Hæc Sacra Religio ortum, & Originem duxit à quodam deuotissimo, ac nobili viro, strenuoq; Duce Ignatio de Loyola Cantabrensi, illustri quidem genere, sed moribus, & virtute illustriori. Anno 1540. confirmata, & approbata fuit à Paulo III. sed postea ab alijs summis Pontificibus Ordo iste Sacer summopere etiam honoratus, approbatus, & confirmatus, & multis gratijs, & priuilegijs locupletatus. Huius Societatis, & Familiæ præcipuum studium,

Dd 3

atque

Ignatium Deus à cælis suscitavit acerrimum ducem.

Qui cum socijs zelo ferventissimo æstuantibus contra Lutherum castra posuit.

Eorum sanctissima opera in augmentum fidei, & animarum salutem.

Societas inter celebres, & illustres Religiones annueranda.

Eius origo, incrementum, & approbatio.

*Praecipuum
studium li-
teris, &
animarum
saluti in-
cumbere.*

*Varijs mi-
nisterijs,
summa mo-
destia, &
religione.*

*Magno fi-
delium fru-
ctu in Ec-
clesia Dei
enitens.*

*Sub IESV
Nominis
patrocinio,
& custodia.*

*Ideo perse-
cutionibus
conculsa,
quia Deo
grata.*

atque exercitium est, literis & hominum spirituali saluti incumbere, docendo, legendo, prædicando ac fidelium confessiones audiendo, pueros, & omnes alios in doctrina sancta erudiendo summa modestia, & religione, & quam maxima fidelium omnium ædificatione. Dicuntur huius Instituti alumni & professores vulgariter, sed per imperitiam quidem, atque ex ignorantia Theatini, cum tamen hæc Religio maxime ab illa distincta sit. Hæc enim, ut diximus, ab Ignatio de Loyola initium sumpsit, illa vero à quodam Illustrissimo viro Domino Petro Carrafa Neapolitano, quondam Episcopo Theatino, à quo & ipsi Theatinorum acceperunt nomen. De hac Religione, quæ in sancta Dei Ecclesia cum tanto fidelium omnium fructu, adeo enitet, cum plura possem dicere, consulto facio missa, breuitati studens, & quia non id est præsentis speculationis. Qui plura desiderat, consulat Petrum à Ribadeneira in libro quem edidit de vita S. Ignatij de Loyola, huius Instituti, & sanctæ Societatis Auctore. Consulat etiam Fr. Hieronymum Romam lib. 6. de Republica Christiana, & nunc nouissime Hieronymum Plati libro suo 2. de bono status Religiosi cap. 23. vbi etiam videre licebit rationem, ob quam huius illustris Instituti cultores, & professores nuncupentur IESVITÆ, nempe propter maximam deuotionem, & reuerentiam, cordialemque affectum, quem supradiæctus B. Ignatius de Loyola ad istud sanctissimum Nomen semper habuit, & quia, ut dicitur, ipse ab eodem Christo IESV reuelationem accepit, quod suus sacer Ordo futurus erat semper sub speciali eiusdem, & sui dulcissimi Nominis patrocinio, atque custodia. Sic ille.

58. * A. B. IOANNE TEXEDA Viro de eadem Franciscana Familia asperitate vite, & contemplatione rerum diuinarum, & aliarum celebritate laudum insigni: quem Barcinone olim cognitum Borgia, Gandiamque eius Præsidum voluntate ductum, veluti suæ pietatis Magistrum habebat, is non semel assererat, Societatem tot persecutionibus conculi, quia Deo grata semper

per exitit. Ita ille apud Euseb. vitæ B. Borgiæ lib. 1. cap. 28. ubi paucis verbis multa Societatis encomia vir tantus complexus.

59. A MATHIA DE SOBREMONTÉ, Ministro Prouinciali, & in Senatu fidei meritissimo Censore, qui in Approbat. Tom. P. Antonij Velasquez de Immaculata Virginis Conceptione, inter alia inquit: Dignumque cenfeo volumen, & tanto Auctore, & excultissima sua Societate IESV, quin addendum quidquam, aut demendam putauerim. [Neque enim fieri poterat (vt loquar cum Cassiodoro Epist. 22. lib. 9.) vt quem tantæ auctoritatis familia tanta produxerat, sententia nostra in eo corrigendum aliquid inueniret.] Hæc ille ad finem dictæ Approbationis.

Eius æstimationis.

60. * A MARCELLO DE RIBADENEIRA In Historia Archipelagi cap. 7. ubi Societatem vocat, Religionem sanctam, potentemque multis gloriosis Martyribus gloriari, quos inter Infideles, ac Hæreticos habuit. Ita refertur apud Euseb. Tom. 1. viror. illustr. Soc. fol. 501.

Est Religio sancta, potens multis Martyribus gloriari.

61. A LVDOVICO à S. IOANNE EVANGEL. ex Regulari Obseruantia egregio Concionatore, Commissarioque Discalceatorum Generali, appellante IESV Societatem, Fontem Doctorum sacratissimum. Ita ille in Approbat. ad Tom. 1. Euangeliorum P. Antonij de Escobar.

Est Fons Doctorum sacratissimus.

62. * A DAMIANO DE LVGONES Concionatore selectissimo, qui in sermone de Beatificatione B. Ludouici Gonzage ingentem elogiorum Societatis cumulum congerit, quorum ego aliqua, eaque præcipua summatim referam. Et in primis fol. 9. col. 2. Societatem vocat, Matrem mortalium omnium: imo & Matrem legitimam omnium Religionum. Et fol. 10. Partem Ecclesiæ excellentissimam & nobilissimam: imo vnâ ex eiusdem Ecclesiæ excellentioribus, & nobilioribus partibus. Et fol. 11. col. 2. Ventrem mystici Corporis Ecclesiæ, eam abundanter filijs ditantem. Item, & Humerum eiusdem in Germania, Gallia, Polonia, Anglia, Hibernia, nec non & in ceteris Regionibus.

Societas omnium mortalium, imo & Religionum Mater. Pars Ecclesiæ nobilissima, & excellentissima. Eius mystici corporis venter, humerus, corpus, manus.

gnis

Illius fidem
Atlantis
instar su-
stentans.

Est affli-
ctorum
consolatrix

Cant. 7. 2.

Et aceruus

tritici lilijs

puritatis

vallatus.

Granū fru-

menti ex

IESV natū.

Scientia,

& doctrina

alimento.

Ceteras Re-

ligiones, ac

statum Cle-

ricalem su-

stentans.

Candela-

brum aureū

filij velut

lampadibus

præfulgēs.

Zach. 4. 2.

Apo. 1. 12

Imo IE-

SVM ha-

bens pro

lampade.

Est Pedes

Ecclesia.

Anglia Re-

ge Pontifici

obedientiā

negante,

orta Socie-

tas.

gnis hæresum labe infestis fidem Atlantidis instar sustentantem. Et *Ibidem*, Societatem appellat. Eiusdem Ecclesiæ Cor exercitijs sanctæ orationis & contemplationis continuis, ac feruentibus viuificans: *Item*: Manum vtramque eiusdem, eam iacentem & afflictam, viris doctissimis, Cathedris, sermonibus, disputationibus validissimis erigentem. *Et fol. 17. col. 1.* Afflictorum Consolatricem nominat. *Et col. 2.* Aceruum tritici lilijs vallatum, puluere ac palea defæcatum, puritatis candore illustrissimum. *Et fol. 13. col. 2.* ait Societatem esse, Granum frumenti in Ecclesia natum ex Grano illo triticeo cælesti, scilicet IESV, ex quo panis conficitur, qui fidelium corda corroborat. *Et fol. 14. col. 1.* Religionem irreprehensibilem appellat. *Et fol. 15. col. 2.* dicit, Societatem recipere in se ventris instar scientiæ & doctrinæ alimentum, quod per totum Ecclesiæ Corpus illa distribuit; quoque illa ceteras Religiones ac statum Clericalem sustentat: *Et in super Extensam, ait*, per totum orbem ad Orientem & occidentem, septentrionem & Meridiem. *Et fol. 16.* Candelabrum aureum totum, quod vidit Zacharias septem sanctis filijs velut lampadibus præfulgens, ex quibus fideles omnes lucem virtutis, & doctrinæ hauriant. Nec non & vnum è septem Candelabris, quæ vidit in sua Apocalypsi Euangelista Ioannes charitatis auro splendidissimum. *Et fol. 20. col. 2.* Candelabrum habens pro lampade IESVM Societatem appellat. *Et tandem*: Pedes Ecclesiæ, quibus ea progreditur, & sustentatur; sicut Corpus pedibus graditur, & nititur. *Hæc ille inter plurima, quæ per totam illam Concionem dispersa habet in summam Societatis laudem.*

63. A ZACHARIA BOVERIO: *Qui nec illustre minus de fundata primum Societate testimonium inseruit Annalibus Minorum Capucinatorum anno Christi 1534.* Ceterum (*inquit*) hoc anno, in quo Henricus VIII. Angliæ Rex post Catholicam Religionem verbo, & scripto propugnatam, ob Annæ Boloniæ coniugium, ac Catharinæ vxoris repudium, schismate in Anglia

Anglia concitato, à Pontificis obedientia, ac postremo à fide desciiuit, maxima Dei in Ecclesiam, tum prouidentia, tum benignitas enituit. Nam hoc ipso tempore, prima Illu-
strissimæ Societatis IESV fundamenta iacta sunt, Deo pri-
mum, tum Sancto Ignatio Loyola Auctore, qui hoc anno
sex sibi adiunctis Socijs, vt apud illius vitæ Scriptores videre
licet, præcipua voti religione Pontificis se obedientiæ ad-
strinxit: vt quod in Rege & Regno ceciderat, in Sancto
atque Apostolico Viro, atque in eius Societate resurgeret.
Hec ille apud Imag. 1. sec. Soc. lib. 5. cap. 11. fol 678.

Qua illi
speciali se
obedientiæ
voto ob-
strinxit.

66. * A BARTHOLOMÆO RVBIO Eiusdem Seraphici
Instituti de Obseruantia Viro clarissimo, cui tanta de Ignatio Paren-
te Sanctissimo, primæuisque Socijs, falsis calumnijs impetitis, existi-
matio, vt publico instrumento testaretur, Eos viuere vitam exem-
plarem instar Apostolorum. Ita ille apud P. And. Lucam in vita
S. Ign. lib. 2. cap. 7.

Socij vi-
uunt vitam
exempla-
rem instar
Apostolo-
rum.

65. A LOVANIENSI Moderatore, eximia pietate, pruden-
tiaque Viro, quem scimus negasse in suorum numerum admittere, nisi
asceticis Ignatianis ante excultos: Quod multo iam vsu sibi com-
pertum diceret, Hos in omnem virtutem, & prouiores &
constantiores existerent. Sic apud Imag. 1. sec. Soc. lib. 6. cap. 23.
sect. 1. fol. 790.

Eorum do-
ctrina ex-
culti, in
omnem vir-
tutem pro-
uiores, &
constanti-
ores existi-
t.

66. A IANVENSIS CONVENTV Florentissimo liceo in thesi-
bus typis mandatis Mediolani ann. 1636. miris hieroglyphicis ex-
cusis, R. P. N. Generali Mutio Vitellesco dicatis, ressondente Fr.
Ioanne Salerno à Camplo Sacræ Theologiæ Bacalauro, Preside R. P.
Magistro Bartholomæo Ferrio ab Argenta eiusdem Ianuensis Licæi
Regente dignissimo. Angelicæ (inquit) Theses, cui potius, quàm
Tibi, hoc est Angelo (Reuerendiss. Pater) deferantur? Et ve-
ro vel ipse Angelus es, vel Angelos esse certissimum argu-
mentum cum Te hominem Mundus non probauerit. Quid
Cælum, cui moderando indefessè præsides, quam non ob-
curè Te Angelum prodit. Tu enim immotus Vniuersum hoc
Cælum, quod terrarum Orbem complectitur, ex Vrbe tan-

Mutius
Generalis
laudatus.

Societas
Cælum om-
nem terra-
rum Orbem
comple-
ctens.

E c quam

Cuius An-
gelus, seu
intelligen-
tia mouens,
suis Gene-
ralis,

quam ex vertice torques, ac vnus immensam illius magnitudinem implet: hoc etiam Angelorum similis, quod temporis, vel laboris lima non attereris, cum integris animi viribus extremam ætatem feras, ac eadem, vt semper, dexterritate creditum Tibi Cælum modereris. Ita volens, ac propitius supremus Motor Te diutius sospitet, nec suum Angelum Terris Cælum inuideat. *Hæc florentissimum Ordinis Seraphici Iannuense Liceum.*

Beati, qui
Sociorum
consilij, &
directione
vtuntur.

67. A PETRO NICOLAO FACTORIO *Viro virtutibus, & miraculis clarissimo. Is Societatis homines eiusque Institutum eximij laudibus pene ad aliorum inuidiam extollebat: Beatosque putabat, qui eorum consilij & directione spiritali vtentur. Occurrentes sibi tanquam Angelos venerabatur, summa beneuolentia & cultus significatione. Ita apud Nicol. Lancic. Tom. 2. Opuscul. Spirit. 17. cap. 4. num. 203.*

Societatis
Institutum
perfectissi-
mum, sele-
ctissima
aliorum Or-
dinum sibi
asciscens.

68. A PHILIPPO BOSQUIERO *Cæsari montano Minorite Obseruant. Prou. Flandriæ, Scriptore doctissimo, Tom. 2. suorum Operum conc. 2. in Annunc. B. M. fol. mihi 736. Vt Sociorum (inquit) Beati Ignatij, Loyolæ Institutum oportuit esse perfectissimum, quod selectissima quæque aliorum ante ipsos Ordinum sibi adsciscere potuerunt, sic Mariæ Virginæ ex meritis omnium creaturarum perfectionibus Illustrissimis confectæ nihil videtur deesse potuisse, non si vel Momus censor acerfatur. Sic eruditissimus Franciscanus Institutum Iesuitici perfectionem explicat.*

Commen-
datur in
Ignatio.

69. * A LVDOVICO DE VALENCIA *Ministro Prouinciæ Capucinatorum in Valent. & Murciano Regno, Lectore Theolog. Iubilato, & Qualificatore S. Officij Inquisit. Vtriusque Regni, in Ap- probat. Tomi de Mariana Deuotione per P. Christoph. de Vega con- scripti. Ad Maiorem Dei gloriam (inquit) fuit symbolum magnanimum, quod semper præ oculis, imo & in ore habuit, (cui quidem subseruiebat ardor ille, quo nobile illud Illustrissimi Patriarchæ, & Clarissimi Doctoris pectus ardebat, qui vel suo nomine Ignis Seraphici, quo æstuabat, si-
gna*

Qui maio-
rem Dei
gloriã sem-
per in ore,
& præ ma-
nibus vir-
tutum ope-
ribus habe-
bat.

gna præferbat) sed & illam præ manibus semper heroicis virtutum operibus plenissimis, ad maiorem Dei Gloriam, vt ad scopum collimantibus, D. Ignatius de Loyola. Quam ob rationem in fundatione clarissimæ suæ, & nunquam dignè sublimatę Religionis Societatis IESV (quæ est sacra Sanctitatis Idæa, & totius doctrinæ, & eruditionis exemplar) in illam & in illum aciem oculorum direxit; in illo cęlesti solo plantauit eam, agendo radices, & crescendo tam floridâ, vernante, ac frugifera pompa, vt cęlo lætitiã, Ecclesiæ admirationem pariat: illique quod de ista dixit Christianus Demosthenes Chrysofomus mirabiliter quadrat. Ecclesia (Societas) in cęlo radices fixas habet, priusquam in terra. Idque ut bene fundata & radicata in cęlo, & in gloria IESV, opimos in terra fructus eiusdem gloriæ ferat; quod quidem nunc etiam Sanctissimus Pater ipse per se sollicitat in cęlis, & per filios sibi similes, & minime degeneres consequitur in terris, scilicet vt vel ipse Naso cecinit. lib. 4. Metamorphos.

*Qui viret in folijs, venit ex radicibus humor,
Et Patris in filios abeunt cum semine mores.*

Sed & ipsa Tullij eloquentia prædicauit de claris. Orator. aut Bruto num. 112. ò generosam stirpem, & tanquam in vnã arborem plura genera, sic in istã domum multorum insitam atque illustratã sapientiam! Ex illo Progenitore Ethna amoris Dei, prodierunt filij flammæ, faces, & lumina ingenium illuminantia, & voluntatem ad omnem virtutem inflammantia: ita vt de illis dixisse videatur magnus Aurelius Cassiodorus: [Nati sunt faces ex facibus, & naturam retinentes fetus arborei pullularunt.] Sed tam sublimem Religionem (iuuenilis ætatis meæ excultricem, cui constantissimo deuinctus fui semper obsequio) silentio venerari mihi Sacratius est, cum maximè vel ipsius famæ vox extensora, & calamus citissimus in incepto deficerent. Taceo cum Quidio in Ibin. vers. 203.

*Cuius præter
terus Sera-
phici amo-
ris, vel in
ipso nomi-
ne signa
præferbat.*

*Societas
Sanctitatis
Idæa, do-
ctrina, &
eruditionis
exemplar.*

*Tam flori-
da creuit, vt
cælo læti-
tiam, Ec-
clesiæ, ad-
miratiõem
pariat.*

*Radicata
in cælo, &
in gloria
Iesu opimis
in terra
fructibus.*

*Stirps ge-
nerosa.*

*Ex Ignatio
amoris Eth-
na filij
flamma, &
lumina
prodicere.*

*Ingenium
illuminan-
tia, & vo-
luntatē ad
virtutem
inflam-
mantia.*

*Nec mala, voce mea poterunt tua cuncta referre,
Ora licet tribuas multiplicata mihi.*

*Societas
alienis Elo-
gijs non in-
diger, sed
sui ipsius
semper
Elogium.*

Id duntaxat de tam Sacrato Ordine iuuat dicere, quod de magna Carthagine Salustius: [Cum tam multa dici possent, melius est silere, quàm pauca dicere.] Cum præsertim alienis Elogijs non indigeat, quæ sui ipsius semper erit Elogium, vt optimè Valerius Maximus: Publicè conseruata virtus, priuata laudatione non indiget. *Hucusque ille ex Hispano idiomate fideliter latine redditum.*

*Est sacer-
rimus, &
clariss.
Ordo.*

*Paradisus
Solis IESV
iubare il-
lustratus.*

*Ornamen-
tum Ordi-
num cete-
rorum.*

*Cuius filij
sui odoris
fragrantia
mundum
replent.*

*Et splendo-
re suo fir-
mamenti
lumina
vincunt.*

AB EODEM *In Approbat. Tom. I. de Theogol. Mariana eiusdem P. Christoph. de Vega: vbi postquam Societatem, Sacerrimum & clarissimum Ordinem appellauit, eius laudes profequitur in hunc modum. Plaga, inquit, huius amplissimi campi, augusta & Sacra Societas IESV (sub cuius vexillo, etsi nomen non dederim, ab incunabulis fere animum tradidi) Orientalis est, & ille situs Edem consiti Paradisi, ad terram habito respectu promissam. Quæ à solis IESV iubare primo & maximè illustratur: de qua adlocutus magnus ita videtur Cassiodorus. [Ornamentum est Ordinum cæterorum. Recipiat alius Ordo forte mediocres: Senatus respuit eximie non probatos.] Lib. I. epist. 13. & 41. De eiusque alumnis fortunatis Cæsarius Nazianzeni frater visus est mihi prædixisse. [Totum mundum suauis odoris fragrantia replent, qui & splendore suo firmamenti luminaria vincunt, & vitæ sermonem continent. Quorum elychnion nunquam decedit, & lucerna non comminuitur, & Oleum non absimitur, & lampas non quassatur, & flamma non extinguitur.] *Hæc ille ex Cæsario, & belle quidem in commendationem Societatis.**

AB EODEM *In Approbatione ad Opusculum Amadei Guimenij Lomariensis Primarij olim Theologiae Professoris, cui est titulus; Aduersus quorundam expostulationes, contra nonnullas Iesuitarum opinioniones morales, vbi inter alia, vir tantus Societatisque amantissimus hæc de ea spargit encomia. Nec modo, inquit, in aliqua Auctoris thesi, quiddam fidei orthodoxæ dogmatibus, rectorum morum*

morum institutis, desideratæque veritatis vestigijs deuium
 offendi: quin imo eius Consilium inuidiosum summis laudi-
 bus, præconijsque, oppido efferendum sensi. Disrumpitur
 hæreticæ impietatis animus, lior virulentus effruet in Sa-
 cerrimam, nunquamque dignis illustratam encomijs Socie-
 tatem IESV. *Et postquam ex ea tamquam ex equo quondam Tro-*
yano multos produisse Patres, cum Cocceo Augustiniane Familie Ma-
gno lumine dixisset, subdit: Et profundiori stylo Apostolica O-
racula Pauli I II. Greg. XIII. Pij V. aliorumque summorum
 Pontificum in suis diplomatibus in æthera vsque laudibus
 efferunt Societatem, cuiusque inuictorum militum facinora
 pandunt. Hæc cum Apostolico iure iurando ita se habeant,
 quid mirum si Orcus in tantæ Matris Venerabiles liberos
 excandescens infremuerit? Ac per infidos suos, & Anony-
 mum (qui pudore forte correptus nomen non dedit) in eo-
 rum mirabilem, sanamque inuehant doctrinam, eorumque
 placita iniquis notando censuris eorum inuerecunde famam
 studeant denigrare? Ex Xenophonte refertur [quod si etiam,
 sine aliquo errore quidquam peragat aliquis, non facile est
 quin patiat, aut inueniat aliquem iniquum iudicem, &c.]
 Hunc in Anonymo, Iesuitica Societas virtutum ac scientia-
 rum Emporium experta est. Et cum penè prodigium sit in
 tot, immo innumeris fere eius Authoribus, qui ingenij sui
 monumenta tradiderunt, aliud, quod carpat haud depre-
 henderit; Ipsa tamen non inanis philautiæ ardore ducta,
 æquo animo calumnijs pepercit, firmans exemplo, quæ
 verbo docet, vt suæ consuetæ (forsitan nimix) modestiæ non
 parcat. Cum pluribus æquum videretur, quod eorum vita
 ac doctrina in exemplar imitationis posita ab ea acerrimè
 contra detrahentium linguas propugnaretur. *Et postea addit.*
 Sed etsi Iesuiticæ Societati mire adaptetur quod de magna
 Carthagine dictum à Crispo, referente Macrobio Saturnali
 cap. vltim. [Nullius laudibus Carthago crescit, nec vitupe-
 ratione minuitur.] Æquissimus nihilominus omnipotens in

*Societas
nunquam
dignis en-
comijs illu-
strata.*

*A Pontifi-
cibus in
æthera vsq[ue]
laudibus
ellata.*

*Qui eius
inuictorum
militum
facinora
pandunt.*

*Ideo in eo-
rum mira-
bilem do-
ctrinam
orcus in-
fremuit.*

*Societas
scientiarum
Emporium.*
*Ac pene
prodigium
innumeris
eius Aucto-
ribus.*

*Nimia eius
modestia in
tolerandis
calumnijs.*

*Nec laudi-
bus crescit,
nec vitupe-
ratione
minuitur.*

Eius do-
ctrina fru-
stra aduer-
sariorum
zelis impe-
tita,

manibus aduersarij illam minimè derelinquens, suscitauit spiritum sapientissimi Amadæi eiusdem lacte sine dolo nutriti, apprehendentis arma & scutum, suaque flammea dexteritate Doctrinam Doctorum IESV præclaro nomine signatorum strenuè decertantis, animositatem aduersarij coercentis, tela retudentis, valentis cum Hieremia merito iactare cap. 13. & 21. ad Anonymum. [Tu enim docuisti me aduersum te, & erudisti in caput tuum] ictus item quibus impetuntur frustraneos, irritos & vanidos suæ doctrinæ candore detegentis. De quo Virgilius cecinisse videtur.

Romana stirpis Origo.

Sydereo flammans clypeo, caelestibus armis.

Quæ syde-
reo clypeo,
armisque
caelestibus
defenditur.

In quo Magistris suis iuste debitum persoluit. Iure igitur feliciterque pro suis moderatoribus, Amadæus dimicauit, ac vicit. Sed age iam nollem me suspectum haberi, rigidasque Censoris leges pro encomijs commutare? Ne quis tamen nimis scrupulosè miretur limites iudicantis transgressam gratam sobolem: [sum equidem, vt verbis vtat Cassiodori lib. 12. epist. 2. ad Ioan. Pap. Iudex Palatinus, sed vester non desinam esse discipulus,] perpetuoque requiram debita leuitis meis decantare Doctoribus. Sic ille in suo approbat. opusculi Amadæi iam dicti, Valentiaque typis editi anno 1661.

Societas à
Capitulo
Generali
Franciscanorum
cōmendata.

70. A CAPITVLO GENERALI Pincia habito, in quo Venerandi huius Seraphicæ Familie Patres suum erga Societatem plenum charitatis animum ostenderunt Decreto in hæc verba edito. Cum noster Ordo Minimorum existat, atque in humilitate præcipue, & charitate fundatus, nouerint fratres omnes vbique terrarum dispersi, religiosos cuiuslibet Religionis humiliter, & humane tractare, tum maximè eos, qui de Societate IESV fuerint: quos diligere, & honorare debent, eosque ad actus literarios, festorum celebritatem, aliosque publi-

publicos actus, ad quos religiosi conuenire solent, cum charitate inuitare & suscipere. Nec nostrorum quisquam audeat ijs publicè vel occulte detrahere. Ita refertur Par.3. Hist. Soc. lib.1.num.119.

71. A LVCA GVADIN Commissario Generali Ordinis Seraphici, viroque grauissimo, qui tantam de Religione nostra, ac Ignatio Fundatore sanctissimo opinionem conceperat, ut diceret, Senescenti Orbi fulciendo Societatem summissam: Vniulque hominis perpetuo studio vilificantis prolem Illustrem; felicitis Parentis felicem progeniem. Hæc ille in censura auri illius libelli de Gloria S. Ignatij. Et que maior Ignatij gloria, eum Religionem procreasse qua senescentem Orbem, & iam pene caducum virtutis ac doctrine fulcris sustentet.

Senescenti Orbi fulciendo de celo summissa.

Felicitis Parentis proles illustris ac felix progenies.

72. A PETRO OPMERSENSI In Probatione Missæ pag. 129. Iesuitæ (inquit) ad transmarinos, & nouas Insulas, ipsosque Antipodas (sicut & Franciscani) profecti multas gentes sua prædicatione ad Christianismum perduxerunt: Lutherani, ac alij Hæretici hunc Ordinem pessimè oderunt, quod ipsi eorum dogmata confutent, & vehementer infestentur. Ego vnum è Societate Patrem opponerem contra centum Lutheranos, ac totidem Calvinistas; in quo plus est pietatis, ac solidæ eruditionis, quàm in omnibus istis, etiam si in vnam essent conglomerati massam. Hactenus doctissimus, ac pussimus Franciscanus in medio Germanie, & coram ipsorum Hæreticorum agminibus conglobatis. Ita refertur nouissimè à P. Gabriele de Henao Par.2. de Sacrificio Missæ. disput. 27. sect. 12. num.124.

Iesuita ad ipsos Antipodas prædicatione penetrarunt.

Quàm sint hereticis odiosi?

Vnus Iesuita contra centum Lutheranos, ac totidem Calvinistas opponendus.

In quo plus est pietatis, & eruditionis quàm in omnibus istis.